

ANDRZEJ ROSSA

PAP SŁUPSK

**ROZWÓJ SYSTEMÓW OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ
GŁÓWNYCH PAŃSTW EUROPEJSKICH
W LATACH 1918-1939**

1. Uwagi wprowadzające

Niezwykle szybkie tempo przemian ekonomicznych, żywiłowy rozwój techniki i przemysłu maszynowego, które charakteryzowały świat na przełomie XIX i XX wieku, oddziaływały na zmiany organizacyjne i strukturalne sił zbrojnych oraz ich przygotowanie do prowadzenia przyszłych wojen. Charakter i zasięg tych zmian w całej pełni ujawniła I wojna światowa. Podała ona surowemu egzaminowi zarówno wojenne doktryny przyjęte przez strony w niej walczące, wynikające z nich struktury organizacyjne sił zbrojnych, jak i zastosowane nowe środki użyte na niespotykaną dotąd skalę.

Trwałą pozycję w uzbrojeniu wojsk zdobył sobie samolot. Choć ten środek walki pod względem konstrukcyjnym i taktycznym nie był jeszcze w pełni dojrzały i krystalizował się dopiero w toku wojny, wniósł on wiele nowych elementów do rozwoju sztuki wojennej. Po I wojnie światowej poglądy na zasady użycia lotnictwa wykryształizowały się w postaci teorii wojny powietrznej. Teoria ta odegrała szczególną rolę w kształtowaniu doktryn wojennych i sił zbrojnych między pierwszą a drugą wojną światową. Jej twórcą był włoski generał Giulio Douhet. Przedstawił on przyszłą wojnę jako wojnę powietrzną, prowadzoną przede wszystkim przez lotnictwo zorganizowane w jedną olbrzymią „*armię powietrzną*”. Podstawowym celem „*armii powietrznej*” miało być wywalczenie panowania w powietrzu, osiągnięte przez zniszczenie lotnictwa nieprzyjacielskiego na ziemi: jego lotnisk, baz, składów i magazynów sprzętu lotniczego oraz przemysłu lotniczego. Wywalczenie panowania w powietrzu wspomniany teoretyk określił jako warunek niezbędny do uzyskania pełnej swobody działania „*armii powietrznej*” nad terytorium nieprzyjaciela. Bombardowania dywanowe ośrodków politycznych, administracyjnych i przemysłowych oraz skupisk ludności przez duże siły lotnictwa, używającego jednocześnie bomb burzących, zapalających i chemicznych, miało załamać morale